

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
03.12. 2021 р.

06-10-115S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Інформаційна безпека та інформаційна війна		Information security and information war	
Шифр за ОП	ВБ 1.4	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Журналістика	06	Field of knowledge: Journalism	
Спеціальність: Журналістика	061	Field of study: Journalism	
Освітня програма: Журналістика		Educational Program: Journalism	

Силабус навчальної дисципліни «**Інформаційна безпека та інформаційна війна**» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2021. 11 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/22003>

Розробник:

Фінклер Юрій Едуардович, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 02 від 30 вересня 2021 року

Завідувач кафедри – Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент

Керівник освітньої програми – Супрун Володимир Миколайович, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено науково-методичною радою з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту

Протокол № 2 від 19 жовтня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту – Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор

СЗ №-6695

© Фінклер Ю.Е.
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	«Журналістика»
Спеціальність	061 «Журналістика»
Рік навчання	4
Семестр	7
Кількість кредитів	4
Лекції	22 години
Практичні заняття	20 годин
Самостійна робота	78 годин
Курсова робота	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Фінклер Юрій Едуардович,
доктор філологічних наук, професор
кафедри журналістики та українознавства

Вікіситет
Як комунікувати

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Фінклер_Юрій_Едуардович
yu.e.finkler@nuwm.edu.ua

До викладання окремих тем буде залучено журналістів-практиків

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної
дисципліни,
мета та завдання

Навчальна дисципліна **«Інформаційна безпека та інформаційна війна»** є складовою професійної підготовки фахівця із журналістики. Курс є елементом сучасної комунікативістики, а саме – теорії та практики національної інформаційної безпеки.

Методологічною основою курсу є комунікаційні теорії постбіхевіоризму та неінституціоналізму.

Предметом вивчення дисципліни є новітні якісні та кількісні механізми, методики, інструменти аналізу інформаційної безпеки України та країн Європейського Союзу і НАТО.

Мета курсу – сформувати у студентів розуміння сутності явища інформаційна війна, інформаційна безпека, ознайомити з основними загрозами інформаційній безпеці та виробити уявлення про ефективність інструментів забезпечення інформаційної безпеки держави.

Завдання курсу: 1. з'ясувати роль інформаційно-психологічних операцій в інформаційному просторі України в контексті гарантування інформаційної безпеки як складової національної безпеки держави; 2. ознайомити студентів з методами агресії проти розуму/інтелекту, що стало можливим завдяки розвитку засобів масової комунікації і вдосконалення технологій психологічного впливу на індивідуальну і масову свідомість; 3. розкрити ознаки феноменів «інформаційна безпека», «інформаційна війна»; 4. формувати у студентів навички самостійного аналізу загроз інформаційній безпеці держави, вміння виокремлювати тенденції, які властиві сучасним загрозам інформаційній безпеці у соціальних медіях, уміння визначати напрями і можливості вдосконалення системи забезпечення інформаційної безпеки України.

Покликання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=4321>

Компетентності

ЗК 06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації й організації безпечної діяльності.

ЗК 09. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК 12. Здатність визначати сучасні тенденції висвітлення в ЗМК різних політичних точок зору на розвиток українського суспільства; прогнозувати перспективи розвитку різних поглядів з урахуванням національних особливостей перебігу політичних процесів.

Програмні результати навчання

РН 11. Дотримуватися принципів і правил безпечної діяльності.

РН 21. Виявляти кризові стани суспільства, певної соціальної групи та окремої особистості, розкриваючи їх причини й прогнозуючи наслідки, шукати адекватні способи виходу з них.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження інформаційної війни. Теорія і практика інформаційно-психологічного протиборства

Тема 1. Інформація в житті людини. Інформаційний вплив та інформаційні війни

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 9

Визначення поняття «інформація». Інформаційне середовище. Інформація явища. Порогові й безпорогові явища. Вплив інформаційного поля життєвого середовища людини. Найважливіші властивості розумної системи: сприйняття, збереження та обробка інформації. Сприйняття інформації – певна зміна системи під тим чи іншим впливом. Поняття інформаційного ресурсу, інформаційного простору та інформаційного суверенітету. Поняття інформаційного впливу. Інформаційні технології як засіб інформаційного впливу. Цілі та завдання інформаційно-психологічного впливу. Інформаційний вплив на моральну та духовну стійкість супротивника, вплив на його психіку. Інформаційний складник: актуальність, своєчасність, достовірність, якість, обсяг. Інформаційна протидія. Поняття інформаційної війни. Інформаційні війни в історії.

Тема 2. Типи інформаційної війни

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 9

Основи ведення інформаційної війни. Інформаційна війна – складова частина ідеологічної боротьби. Політичні інформаційні війни: головна мета – дискредитація і деморалізація політичного опонента. Типові тактики та стратегії. Мета інформаційної війни. Чинники інформаційної війни. Психологія інформаційної війни.

Тема 3. Специфіка ведення інформаційної війни. Електронна війна — війна третього тисячоліття

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 9

Інформаційні війни в сучасному соціально-політичному вимірі. Технології проведення інформаційних операцій. Основні принципи, завдання, цілі та методи геополітичного стратегічного аналізу та прогнозування. Глобальні інформаційні мережі. Сучасна світова/регіональна політика та Інтернет. Особливості інформаційно-психологічного впливу через Інтернет.

Комп'ютерні інформаційні технології як невід'ємна частина озброєння сучасних армій.

Тема 4. Національна безпека в умовах інформаційної війни

Кількість годин:
лекцій – 4, практичних занять – 2, самостійної роботи – 9

Інформаційні потоки в політико-соціальних системах. Деформація механізмів збору розсіяної інформації. Поняття "національна безпека". Види безпеки: державна, економічна, суспільна, військова, екологічна, інформаційна.

Взаємозв'язок інформаційної та інших видів безпеки. Основні види загроз національній безпеці: загрози інформаційній інфраструктурі, загрози безпеці інформації, загрози духовному життю суспільства, загрози правам і свободам громадян. Інформаційна безпека як складова національної безпеки. Зовнішні і внутрішні загрози інформаційній безпеці: типи і класи загроз, джерела, засоби реалізації загроз та їхні наслідки. Роль держави в забезпеченні інформаційної безпеки країни.

Українська державність як об'єкт інформаційної агресії. Державна мова як важливий елемент національної безпеки країни. Методи запобігання і ліквідації загроз інформаційній безпеці держави. Поняття політики безпеки. Принципи побудови політики безпеки та її впровадження.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні засади дослідження інформаційної безпеки

Тема 5. Інформаційна безпека: підходи до концептуалізації та індикатори визначення

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 9

Інформаційна сфера, інформаційна безпека, національна безпека, кібернетична безпека. Інформаційне суспільство. Підходи до дослідження інформаційної безпеки. Статичний, діяльнісний, комплексний підходи. Система забезпечення інформаційної безпеки. Національний інтерес, класифікація національних інтересів, національний інтерес в інформаційній сфері.

Тема 6. Загрози інформаційній безпеці. Методики оцінювання загроз інформаційній безпеці в соціальних Інтернет-сервісах

Кількість годин:
лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 9

Поняття і різновиди загроз інформаційній безпеці. Інформаційне протиборство, інформаційна експансія, інформаційна війна, інформаційний тероризм.

Інформаційна акція, інформаційна атака, інформаційна операція, інформаційна кампанія. Інформаційно-психологічна протидія, контроль каналів передачі інформації, система моніторингу та прогнозування негативних інформаційно-психологічних впливів. Принципи інформаційної війни. Логіка інформаційної війни. Моделі інформаційної війни. Різновиди інформаційних воєн. Засоби, методи і технології інформаційних воєн. Механізми реагування на загрози інформаційній безпеці.

Тема 7. Теорія і практика інформаційно-психологічного протиборства у XX – на початку XXI ст.

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Інформаційно-психологічне протиборство під час Першої світової війни та у міжвоєнний період (1919–1939). Інформаційно-психологічне протиборство в роки Другої світової війни (1939–1945). Інформаційно-психологічне протиборство в умовах «Холодної війни» (1946–1991). Специфіка глобального інформаційно-психологічного протиборства на початку XXI ст. Сучасні тенденції розвитку засобів масової комунікації як основи інформаційно-психологічного протиборства. Маніпулятивні техніки ведення інформаційно-психологічного протиборства в сучасних умовах.

Тема 8. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки України

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Правові засади організації системи інформаційної безпеки в Україні. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України. Інститути забезпечення інформаційної безпеки України. Механізми реагування на загрози інформаційній безпеці України. ЗМІ як інструмент інформаційної безпеки України. Громадські організації в контексті інформаційної безпеки України.

Тема 9. Загрози інформаційній безпеці України

Кількість годин:

лекцій – 4, практичних занять – 4, самостійної роботи – 10

Різновиди загроз інформаційній безпеці України. Патерни інформаційних операцій Російської Федерації проти України. Інформаційна війна Російської Федерації проти України. Дипломатія України в контексті інформаційної війни Російської Федерації проти України. Інститути й інструменти забезпечення інформаційної безпеки Європейського Союзу. Нормативно-правові акти ЄС у сфері забезпечення інформаційної безпеки.

Методи, технології навчання та викладання

Лекція, бесіда, дискусія, спостереження, аналіз фактів, презентації, колективне обговорення. Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні та ігрові.

Засоби навчання

Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, електронні ресурси, дидактичні матеріали.

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення мети та реалізації завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно виконати модульні контрольні роботи. У підсумку в кожному семестрі студенти можуть отримати такі **обов'язкові бали**:

- 60 балів – за поточну роботу;

- 40 балів – за модульний контроль (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього – 100 балів.

Шкала оцінювання з детальним розподілом балів за темами наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle:

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=4321>

Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Студенти можуть отримати **додаткові бали** за написання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових статей або тез з тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість подання апеляції:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Вивченню дисципліни передують курси «Пресова журналістика», «Теорія і практика журналістської діяльності», «Інформаційна журналістика», «Аналітична журналістика», «Прикладна масмедійна логіка».

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть написати та опублікувати наукові статті, тези з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Барабаш О., Гришук Р., Молодецька-Гринчук К. Виявлення загроз інформаційній безпеці держави у змісті текстового контенту соціальних Інтернет-сервісів. Наукоємні технології. 2018. № 2. С. 232–239.

2. Белоусова Н., Афанасьєва П. Основні вимоги НАТО щодо забезпечення безпеки інформаційного простору. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Вип. 102. Ч. I. 2011. С. 196–202.

3. Бржецька З.М., Довженко Н.М., Гайдур Г.І., Аносов А.О. Критерії моніторингу достовірності інформації в інформаційному просторі. Кібербезпека: освіта, наука, техніка : електронне фахове наукове видання. 2019. Т. 1. № 5. С.52-60.

4. Валюшко І. Еволюція інформаційних війн: минуле і сучасність. Історико-політичні студії. Збірник наукових праць. 2015. №2. С. 127–134.

5. Валюшко І. Кібербезпека України: наукові та практичні виміри сучасності. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2016. № 3/4 (31–32). С. 117–124.

6. Гнатюк С. Особливості захисту персональних даних в сучасному кіберпросторі: правові та техніко-технологічні аспекти: Аналітична доповідь. К.:

Нац. ін-т стратегічних досліджень, 2013. 51 с.

7. Горбулін В. П. Інформаційні операції та безпека суспільства: загрози, протидія, моделювання: монографія. К.: Інтертехнологія, 2009. 164 с.

8. Горбулін В., Качинський А. Засади національної безпеки України: підручник. К.: Інтертехнологія, 2009. 272 с.

9. Грищук Р., Мамарев В., Молодецька-Гринчук К. Класифікація профілів інформаційної безпеки акторів у соціальних інтернет-сервісах (на прикладі мікроблоку Twitter). Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. 2017. №2. С. 12–19.

10. Грищук Р., Молодецька-Гринчук К. Методологія побудови системи забезпечення інформаційної безпеки держави у соціальних інтернет-сервісах. Захист інформації. 2017. Т. 19. № 4. С. 254–262.

11. Грищук Р., Молодецька-Гринчук К. Постановка проблеми забезпечення інформаційної безпеки держави у соціальних інтернет-сервісах. Сучасний захист інформації. 2017. № 3. С. 86–96.

12. Деремо В. Теоретико-методологічні засади класифікації загроз об'єктам інформаційної безпеки. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2015. № 2 (18). С. 16–22.

13. Дмитренко М. Спеціальні заходи впливу як механізм протистояння зовнішньополітичним впливам в інформаційних війнах. Збірник наукових праць Інституту Служби зовнішньої розвідки України. 2016. № 12. С. 21–37.

14. Дмитренко М. Спеціальні інформаційні впливи. Збірник наукових праць Інституту Служби зовнішньої розвідки України. 2014. № 8. С. 156–167.

15. Захаренко К. Глобальна природа інформаційної безпеки. Політологічний вісник. 2015. Вип. 79. С. 181–189.

16. Захаренко К. Ефективність використання потенціалу недержавних суб'єктів інформаційної безпеки. Мультиверсум. Філософський альманах. 2016. Вип. 1–2. С. 58–70.

17. Захаренко К. Інформаційні впливи як джерела загострення інформаційної небезпеки. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 7: Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. 2015. Вип. 34. С. 167–175.

18. Захаренко К. Проблеми формування ефективної державної інформаційної політики. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 7: Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. 2016. Вип. 36. С. 202–209.

19. Зозуля О. Зарубіжний досвід державного управління забезпеченням інформаційної безпеки в умовах інформаційно-психологічного протистояння. Науково-інформаційний вісник Академії національної безпеки. 2016. № 1–2. С. 28–38.

20. Качинський А. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень. К.: НІСД, 2013. 104 с.

21. Куцька О. Особливості інформаційно-психологічного впливу Російської Федерації напередодні та початковому етапі антитерористичної операції на сході України. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2017. №1(21). С. 180–190.

22. Левченко О. Форми ведення інформаційної боротьби: практичний підхід до понятійного апарату. Наука і оборона. 2013. № 3. С. 21–26.

23. Ліпкан В. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: навчальний посібник. К.: КНТ, 2006. 280 с.

24. Ліпкан В. Національна безпека України: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2009. 576 с.

25. Ліпкан В. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України. К.: Видавництво Національної академії внутрішніх справ України, 2005. 350 с.

26. Молодецька-Гринчук К. Аналіз впливу загроз інформаційній безпеці держави у соціальних інтернет-сервісах на сфері суспільної діяльності. Управління розвитком складних систем. 2017. Вип. 30. С. 121–127.

27. Молодецька-Гринчук К. Метод виявлення ознак інформаційних

впливів у соціальних інтернет-сервісах за змістовними ознаками. *Радіоелектроніка, інформатика, управління*. 2017. № 2. С. 117–126.

28. Молодецька-Гринчук К. Метод оцінювання ознак загроз інформаційній безпеці держави у соціальних інтернет-сервісах. *Автоматизация технологических и бизнес-процессов*. 2017. Вип. 9. № 2. С. 36–42.

29. Нестеряк Ю. Міжнародні критерії інформаційної безпеки держави: теоретико-методологічний аналіз. *Вісник НАДУ*. № 3. 2013. С. 40–45.

30. Ніщименко О. Інформаційна безпека України на сучасному етапі розвитку держави і суспільства. *Наше право*. 2016. № 1. С. 17–23.

31. Малик Я. Забезпечення інформаційної безпеки України у контексті світового досвіду. *Збірник наукових праць: «Ефективність державного управління»*. 2012. Вип. 32. С. 20–27.

32. Панченко В. Інформаційні операції в системі стратегічних комунікацій. *Стратегічні пріоритети*. Серія: Політика. 2016. № 4. С. 72–79.

33. Панченко В. Концептуальні вимоги до якості розвідувальної інформації в умовах суспільства знань. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2013. № 3. С. 6–11.

34. Пелешишин А., Гумінський Р. Загрози інформаційної безпеки держави в соціальних мережах. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2013. № 2. С. 192–199.

35. Пилипчук В. Інформаційна сфера як складова гібридної війни. *Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави: зб. тез наук. доп. наук.-практ. конф. (Київ, 30 березня 2018 р.)*. Київ: Нац. акад. СБУ, 2018. 408 с.

36. Пилипчук В. Реформування і розвиток Служби безпеки в контексті євроінтеграції України: *Науково-методичний посібник*. К.: Нац. акад. СБУ, 2017. 260 с.

37. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. 497 с.

38. Присяжнюк М. Інформаційна безпека України в сучасних умовах. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки*. 2013. Вип. 30. С. 42–46.

39. Прозоров А. Ціннісні основи інформаційної безпеки особи, суспільства та держави. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2016. № 1 (20). С. 29–37.

40. Сасин Г. Інформаційна війна: сутність, засоби реалізації, результати та можливості протидії (на прикладі російської експансії в український простір). *Грані*. 2015. № 3. С. 18–23.

41. Сніцаренко П., Міхеєв Ю., Чернявський Г. Методичний підхід до оцінювання рівня інтенсивності деструктивного інформаційно-психологічного впливу на цільову аудиторію. *Проблеми створення, випробування, застосування та експлуатації складних інформаційних систем*. 2016. Вип. 13. С. 12–19.

42. Сніцаренко П., Саричев Ю. Роль та місце інформаційного забезпечення в системі державного управління. *Державне управління: теорія та практика*. 2016. № 1. С. 46–56.

43. Сніцаренко П., Саричев Ю. Теоретичні підходи до визначення сутності інформаційного забезпечення в системі державного управління. *Науково-інформаційний вісник Академії національної безпеки*. 2016. № 1–2. С. 7–19.

44. Сопілко І. Інформаційні загрози та безпека сучасного українського суспільства. *Юридичний вісник*. 2015. № 1 (34). С. 75–80.

45. Ткачук Т. Державна політика у сфері забезпечення інформаційної безпеки на сучасному етапі. *Наук. вісник УжНУ. Серія: Право*. 2017. № 46. Т. 2. С. 39–43.

Додаткова література

1. Климчук О. Ткачук Н. Роль і місце спецслужб та правоохоронних органів провідних країн світу в національних системах кібербезпеки. *Інформаційна безпека*

людини, суспільства, держави. 2015. № 3 (19). С.75–83.

2. Коваленко Є., Плетньов О. Діяльність контррозвідувальних органів в державній системі забезпечення інформаційної безпеки: досвід країн НАТО та українські реалії. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2018. Вип. 26. С. 136–139.

3. Левченко. О. Методика виявлення заходів негативного інформаційного впливу на основі аналізу відкритих джерел. Системи обробки інформації. 2016. Вип. 1 (138). С. 100–102.

4. Молодецька-Гринчук К. Прототип програмного комплексу виявлення ознак загроз інформаційній безпеці держави у соціальних інтернет-сервісах та оцінювання їх рівня. Системи обробки інформації. 2017. Вип. 5. С. 122–129.

5. Пономаренко Л. Інноваційні підходи до попередження радикалізації настроїв і проявів екстремізму в контексті забезпечення сталого демократичного розвитку. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2017. № 1 (21). С. 74–81.

6. Снитко О. Проекти тотального зомбування в інформаційному просторі України. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2017. № 1 (21). С. 207–215.

7. Ярема О. Предмет правового забезпечення інформаційної безпеки в інформаційному праві. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Право. 2016. № 2. С. 244–252.

8. Яцик Т. Особливості інформаційного тероризму як одного із способів інформаційної війни. Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). 2014. № 2. С. 55–60.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство закордонних справ України: Офіційний
2. Міністерство оборони України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mil.gov.ua/> (дата звернення: 26.08.2019).
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://rada.gov.ua/> (дата звернення: 26.08.2019).
4. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 26.08.2019).
5. Рада національної безпеки і оборони України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rnbo.gov.ua/> (дата звернення: 26.08.2019).
6. Служба безпеки України: Офіційний веб-сайт. URL: <https://ssu.gov.ua/> (дата звернення: 26.08.2019).

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перескладання модульних контролів здійснюється згідно з <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується

оцінка відповідно до ступеня порушення.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведено у розділі ЯКІСТЬ ОСВІТИ на офіційному веб-сайті університету: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти проходять онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем цього курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Процес опитування регулюється Порядком опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/17224/>

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання цієї та інших дисциплін.

Результати опитування надсилають студентам.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст цього курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у галузі.

Студенти також можуть долучатися до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачеві.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступні за покликанням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес цього курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та здобувачі вищої освіти з цієї освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Лектор

Фінклер Юрій Едуардович, доктор філологічних наук,
професор кафедри журналістики та українознавства